

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

25. marts 2015

Til

Domstolsstyrelsen
Att.: Direktør Charlotte Münter

Kære Charlotte,

Notat til Domstolsstyrelsen om adgang til insolvenserklæringer

Indledning

Finans og Leasing og Danske Inkassoadvokater har tidligere været i dialog med Domstolsstyrelsen om muligheden for at private virksomheder kan få adgang til borgeres insolvenserklæringer. Der henvises til brev af 26. jan. 2010 samt senest møde i efteråret 2013.

Formålet med dette notat er som lovet på mødet at skaffe overblik over, hvilke fordele der vil være ved en sådan løsning for de forskellige involverede interesser, samt hvorledes løsningen kunne udformes.

Vi håber på, at notatet kan danne grundlag for yderligere dialog om emnet og ser frem til en tilbagemelding.

Formål

At der kan skabes adgang for private virksomheder (med berettiget interesse) til oplysninger om afgivne insolvenserklæringer under forudsætning af, at formålet hermed er anerkendelsesværdigt, og at systemet indrettes i overensstemmelse med diverse retssikkerhedsgaranti særligt i persondataloven.

I notatet drøftes **hvem** der har brug for adgang til insolvenserklæringer og på **hvilket grundlag** dette kan tænkes at ske, samt **hvilke fordele** der kan være for virksomhederne, kunderne og domstolene og dermed samfundet som helhed ved at skabe adgang.

Hvem har brug for adgang (kreditgivere, inkassoadvokater og butikker)?

Kreditgivere (bedre kreditvurderingsgrundlag, responsible lending),

Kreditgivere har pligt til, inden der ydes kredit, at vurdere forbrugerens kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger, der, hvor det er relevant, indhentes hos forbrugeren og, hvor det er nødvendigt, ved søgning i relevante databaser.¹

Der pålægges med andre ord kreditgiver et krav om, at kreditgiver skal foretage en vurdering af låntagers mulighed for tilbagebetaling af lånet. Denne bestemmelse pålægger de kreditorer, der optræder som kreditgivere i Kreditaftalelovens forstand, en meget vidtrækkende forpligtelse.

En sådan forpligtelse for kreditgiver må følges af de nødvendige redskaber for kreditgiver til at foretage sådanne undersøgelser. En søgeadgang som foreslået vil således medvirke til,

---

¹ Kreditaftalelovens § 7c

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

at kreditgiverens vurdering af forbrugers kreditværdighed kan ske på et mere fyldestgørende grundlag, ligesom visheden om, at låntagers insolvens bliver kontrolleret, vil kunne motivere forgældede forbrugere til ikke at optage yderligere gæld.

Fogedretternes oplysninger om debitorer, som har afgivet insolvenserklæring, er særdeles relevant for kreditgivere. Det er oplagt, at man skal vige tilbage fra at yde lån til sådanne personer bl.a. af hensyn til ikke at gøre et allerede eksisterende gældsproblem (endnu) større.

Fogedretterne besidder i dag oplysninger om en lang række forbrugere, der har afgivet insolvenserklæring, og som ikke samtidig er registreret i de private registre (RKI/Experian eller Debitor Registret), som registrerer personer med dårlig betalingsevne. Der er således i dag et meget stort antal forbrugere (et "mørketal"), der har afgivet insolvenserklæring i fogedretten, men som ikke er registreret i de tilgængelige registre som f.eks. RKI eller Debitor Registret.

I dag kan der derfor ydes lån til en person, som indenfor det seneste halve år har afgivet insolvenserklæring i Fogedretten. Det vil kunne forhindres ved adgang til Domstolsstyrelsens kommende elektroniske/centrale register over insolvenserklæring.

I mange andre EU-lande har kreditgiver adgang til sådanne eller lignende offentlige oplysninger til brug for kreditvurderingen.² Det er vigtigt, at den samme adgang skabes her i landet, hvis vi skal leve op til forbrugerkreditdirektivets ambition om at undgå overgældssætning af den enkelte borger.

Omfanget af søgninger fra kreditgivere:

Finans og Leasings medlemmer yder lån til forbrugere i et betydeligt antal tilfælde hvert år (i størrelsesordenen 500.000). Det drejer sig primært om forbrugsån (herunder kontokortordninger) og billån, som formidles af bilforhandlere.

Andre kreditgivere (butikker mv. der sælger på kredit)

Det må forventes at også virksomheder/butikker, der sælger varer eller tjenesteydelser på kredit, vil have stor interesse i at få adgang til at søge i registret.

Den situation, hvor en vare eller tjenesteydelse sælges eller leveres på kredit, er ikke omfattet af kreditaftalelovens regler, såfremt der blot er tale om gratis henstand med betalingen.

Der er ikke krav om, at sådan almindelig kreditgivning sker efter egentlig kreditvurdering, men såfremt det blev muligt, må det forventes, at også almindelige kreditsalg i praksis vil blive betinget af kontrol i insolvensregistret. Det vil være et naturligt og relevant supplement til mange kreditsælgers rutinemæssige kontrol i de private skyldnerregistre (f.eks. RKI Kredit Information - Experian, DebitorRegistret, Købmandstandens Oplysnings Bureau).

En søgeadgang for kreditsælgere vil dermed kunne medvirke til at forebygge uforsvarlige kreditkøb hos forbrugere.

---

² En lignende adgang til økonomiske oplysninger findes i en række andre lande i EU, herunder f.eks. Sverige, hvor der er adgang til personoplysninger via InfoTorget, herunder oplysninger om "betalningsanmærkninger" og "skuldsaldo hos Kronofogdemyndigheten".

Advokater og inkassobureauer (bedre og billigere procedurer)

Advokater og inkassobureauer, der varetager kreditorers interesser, når lån eller kredit er misligholdt, bør også have adgang til fogedretternes register over insolvenserklæringer.

En adgang for inkassoadvokater og inkassobureauer til fogedretternes register over afgivne insolvenserklæringer vil medføre en betydelig ressourcebesparelse hos fogedretterne.

Antallet af søgninger fra inkassoadvokater og inkassobureauer vil svare nøje til antallet af krav, som nu indleveres til fogedretten, idet det må forventes, at en sådan søgning vil blive en standardekspedition under inddrivelsen. Antallet af søgninger vil således stige eller falde i takt med den almindelige stigning eller det almindelige fald i antallet af misligholdte betalinger, der overgives til inddrivelse.

Betydning for kreditorerne, når kredit er misligholdt og inddrivelse er iværksat

Det er almindeligt kendt, at en lang række af landets fogedretter har endog særdeles lange berammelsestider (visse steder op til 6-8 måneder), og i øvrigt giver udtryk for at være under et massivt arbejdspres. En adgang for inkassoadvokater og inkassobureauer til insolvensregistret vil som anført andetsteds medføre en væsentlig ressourcebesparelse hos fogedretterne, hvilket må forventes at kunne bidrage til at nedbringe sagsbehandlingstiderne – til gavn for kreditorerne.

For kreditorerne vil adgangen til at efterprøve debtors insolvens, før sagen indleveres til fogedretten, desuden medføre betydelige besparelser i tid og penge, fordi inddrivelsesprocessen kan effektiviseres og overflødige inddrivelseskridt kan afværges. Ganske vist returneres retsafgiften, hvis fogedsagen afvises, men kreditor skal betale inkassoadvokaten/inkassobureauet for arbejdet med at udfærdige rekvisition og ekspedere sagen.

Grundlag for adgang (respekt for retsikkerhed, persondatalov, samtykke fra borger)

I kreditgivningssituationen er det i borgerens og dermed også samfundets generelle interesse, at kreditgiver får adgang til oplysning om eventuelle insolvenserklæringer, idet det som nævnt vil kunne afværge både uansvarlig kredittagning og kreditgivning.

Men oplysningerne i insolvensregistret er af natur særdeles personfølsomme, og derfor bør adgangen til at søge oplysninger i registret være underlagt betryggende regulering og kontrol.

Hensynet til borgernes integritet skal naturligvis vægtes højt, hvilket sikres ved, at adgangen til oplysningerne vil nyde den beskyttelse, som følger af persondataloven.

Hvad angår anvendelse af oplysningen om afgiven insolvenserklæring til brug for kreditvurdering, bør det baseres på kundens samtykke, som kan indbygges i kreditanmodningen.

I den traditionelle kreditgivningssituation vil det uden videre være muligt at indhente låntagers udtrykkelige accept, og dermed vil låntager være behørigt informeret om den påtænkte undersøgelse.

I inddrivelsessituationen – når lån eller kredit er misligholdt – vil en adgang til registret ikke give kreditor eller dennes repræsentant adgang til oplysninger, som ikke under alle omstændigheder ville komme for en dag. Det krav, som efter konstateret insolvens kan afskrives, ville i modsat fald være indleveret til fogedretten og derefter blive afvist med

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

oplysning om debtors insolvens. Derfor finder vi, at debtors samtykke til en søgning i insolvensregistret ikke er relevant under inkasso. En erklæring om søgningens relevante og saglige formål fra den pågældende advokat eller det pågældende autoriserede inkassobureau må være tilstrækkeligt. Dette kan eventuelt indhentes en gang for alle ved etablering af en autorisationsordning.

Det er afgørende, at en "søgning" ikke er underlagt retsafgift, hvis der skal opnås de i notatet nævnte besparelser (en evt. retsafgift vil blot blive væltet over på forbrugeren).

Fordele for domstole og forbrugere

Fordele for domstolene (ressourcebesparelser for samfundet)

Domstolene vil have betydelige fordele i form af mindre pres på domstolene. Det skyldes for det første, at der vil være færre personer, som vil komme i "gældsuføre" og dermed belaste domstolene med inkassosager. For det andet skyldes det, at man undgår at der bliver indleveret fogedsager i tilfælde, hvor debitor allerede har afgivet involvenserklæring.

På nuværende tidspunkt fremsendes en stort antal sager til fogedretterne, der afvises som følge af, at rekvisitus tidligere har afgivet insolvenserklæring.

Det anslås³, at ca. 10 % af de sager, der indsendes til fogedretlig behandling, bliver afvist på grund af tidligere afgivne insolvenserklæringer.

De fysiske sager returneres med almindelig postforsendelse, og indbetalt retsafgift tilbagebetales til kreditor eller kreditors repræsentant. Der ligger et væsentligt administrativt arbejde hos fogedretterne i forbindelse med modtagelse og efterfølgende returnering af såvel de fysiske sager som det medfølgende fogedgebyr. Dertil kommer den kontante udgift til forsendelse.

En adgang til at konstatere debtors insolvens før sagen indleveres til fogedretten, vil kunne afværge størstedelen af disse ekspeditioner i fogedretten.

Da adgang til insolvensregistret i kreditgivningssituationen som beskrevet må forventes at ville kunne afværge uansvarlig kredittagning såvel som uansvarlig kreditgivning, vil det samlede antal af misligholdte betalingsforpligtelser og dermed i sidste ende antallet af fogedsager forventes at blive mindre, end det ellers ville være.

Dermed vil ikke blot antallet af afviste fogedsager men også det samlede antal fogedsager som sådan blive reduceret som følge af adgangen til at søge oplysninger om låntageres / debtors insolvens.

Fordele for forbrugere (modvirkning af overgældssætning)

Alle forbrugere vil også få glæde af at der gives adgang til insolvenserklæringer. For de forbrugere, der *ikke* har givet insolvenserklæringer, da disse (alt-andet-lige) lettere kan få lån og kredit og for de forbrugere, der *har* afgivet insolvenserklæring, da disse forhindres i overgældssætning og spares for yderligere omkostninger til inkasso mv. fordi de alligevel ikke kan servicere den yderligere gæld.

---

³ Af Danske Inkassadvokater

Teknik (IT-systemer på tværs af retskredse skal kunne tale sammen).

Oplysningerne bør kunne indgå i et naturligt informationsflow, hvorfor der bør være mulighed for system-til-system løsninger (forudsat at IT-systemerne i de forskellige retskredse kan "tale sammen").

Med venlig hilsen

Danske Inkassoadvokater

Karsten N. Müller
Mobil 23346549

Finans og Leasing

Christian Brandt
Mobil 40382987